

PIJNSIGNALEN HERKENNEN

ZOU HIJ PIJN HEBBEN?

Het kan best lastig zijn om te weten of een hond, kat of konijn pijn heeft. Dieren kunnen het ons immers niet vertellen. Waar kun je op letten om pijn bijtijds te herkennen?

TEKST: **SASKIA OBER**, LICG | FOTO'S: **SHUTTERSTOCK**

Pijn is een belangrijke waarschuwing dat er iets mis is in het lichaam of dat er schade kan ontstaan. Bovendien is pijn natuurlijk heel vervelend voor het dier. Als je pijn op tijd signaleert, kun je ingrijpen en het dier helpen.

SUBTIELE SIGNALLEN

Dieren maken het ons echter niet gemakkelijk. Ze proberen vaak hun pijn te verbergen om niet zwak te lijken. Pijnsignalen kunnen daardoor erg subtiel zijn en lange tijd niet herkend worden. Alleen iemand die goed oplet en het normale gedrag van het dier goed kent, zal kleine afwijkingen opmerken: in gedrag, in houding en ook in gezichtsuitdrukking.

OUD?

Bij chronische pijn wordt de pijn langzaam erger. Daardoor zijn pijnsignalen nog lastiger te herkennen: iets wat geleidelijk verandert, valt immers niet snel op. Ook worden ze regelmatig verkeerd geïnterpreteerd. Bij een senior wordt al gauw gezegd dat het dier 'gewoon oud wordt' en daardoor slomer is. Zoiets kan echter door pijn komen, bijvoorbeeld in zijn gewrichten. En hoewel wat stijfheid bij oudere dieren normaal is, is pijn lijden niet nodig.

STOUT?

Wil een hond niet gaan zitten of liggen, haalt de kat onverwacht uit of probeert een konijn te bijten? Denk dan niet te snel dat het dier ongehoorzaam of zelfs 'vals' is. Het is mogelijk dat hij een goede reden voor zijn gedrag heeft: pijn!

HELP JE KLANTEN (EN HUN DIER!)

Tijdens je werk zijn er momenten waarop jij een signaleerfunctie hebt. Bijvoorbeeld als die pensionkat nooit in het krabmeubel wil klimmen, een hond tijdens het uitlaten anders lijkt te zijn dan anders of als klanten vertellen dat hun konijn de brokjes laat staan. Allemaal kunnen het tekenen van pijn zijn. Bespreek dit met je klant, zodat het dier geholpen kan worden.

VOORBEELDEN VAN PIJNGEDRAG

Het LICG heeft nieuwe artikelen over het herkennen van pijn bij hond, kat, konijn en ook paard. We geven hier wat voorbeelden, meer informatie kun je vinden op licg.nl.

HOND

- De pijnlijke plek likken, ernaar kijken, boos worden als iemand de plek wil aanraken.
- Een houding aannemen die de pijn verlicht (zoals met de voorpoten liggend op de grond en zijn kont omhoog bij buikpijn).
- Anders lopen, niet willen rennen, niet in of uit de auto willen springen, bepaalde bewegingen vermijden.
- Niet geborsteld of geaaid willen worden, agressie vertonen, contact vermijden of juist extra aandacht en steun vragen.

KAT

- Minder of niet eten.
- Minder springen, niet willen spelen, zich terugtrekken, meer of juist slechter slapen.
- Zich minder wassen.
- Naast de bak plassen.

(Half) dichtgeknepen ogen, plat naar buiten gedraaide oren, een platte neus met een aangespannen bek en gespannen, naar voren wijzende snorharen kunnen tekenen van pijn zijn. Dat geldt ook voor een afwijkende houding, bijvoorbeeld met het hoofd lager dan de schouders of de rug bol.

KONIJN

- Niet of minder eten.
- Sloom zijn, zich terugtrekken.
- Meer of juist minder agressie vertonen.
- Een afwijkende houding aannemen, bijvoorbeeld de buik tegen de grond drukken (vaak een teken van buikpijn).

Half dichtgeknepen, gesloten of juist uitpuilende ogen, rechte, gespannen snorharen, plat getrokken wangen, een spits, gespannen neusje en oren die wat dichtgevouwen in de nek liggen kunnen betekenen dat het konijn pijn heeft. In Vakblad 5 uit 2018 stonden illustratieve foto's, dus zoek die nog eens op!

ALERT ZIJN OP VERANDERINGEN

Pijnsignalen vallen soms nauwelijks op en ze kunnen per dier verschillen. Het belangrijkste advies voor je klanten is dan ook: merk je iets vreemds aan je dier, bijvoorbeeld aan zijn gedrag of houding? Denk eraan dat dit door pijn kan komen, observeer het dier goed en neem bij twijfel contact op met de dierenarts! ←